

præambel afgiver oplysninger om oprindelsesland for genetiske ressourcer, der indgår i opfindelsen.

- Arbejde for, at der udvikles en særlig beskyttelse af oprindelige folks viden.

Indførelse af etiske kodeks og standarder baseret på frivillighed

Virksomhedernes beslutninger om produkt- og procesudvikling har afgørende betydning for, hvordan ny teknologi konkret anvendes og udnyttes i samfundet. Der er derfor behov for en åben dialog mellem virksomhederne og det omgivende samfund om, hvilke effekter virksomhedernes anvendelse af ny teknologi har på medarbejdere, forbrugere og samfundet i øvrigt.

Dialogen med virksomhedens interessenter i bred forstand (ansatte, investorer, forbrugere, miljøorganisationer, myndigheder mv.) bliver et stadig væsentligere indsatsområde for virksomheder, der er frontløbere i anvendelse af ny teknologi.

Parallelt med arbejdet for at inddrage etiske hensyn i den internationale regulering ønsker regeringen, at der udvikles etiske kodeks, der indgås mellem forbrugere og producenter eller mellem producenter inden for et givet område.

Der er i Danmark gode erfaringer med sådanne kodeks inden for markedsføringsloven, hvor Forbrugerombudsmanden har forhandlet kodeks for god markedsføringsetik på en række områder. Markedsføringsloven skaber rammerne for en i hovedtræk forhandlingsbaseret regulering af markedsføringen i Danmark.

Også på andre områder både nationalt og internationalt er der indgået frivillige aftaler, der regulerer området. Fx er Internet og dets grundlæggende standarder udviklet i privat regi under organisationen World Wide Web Consortium. Regeringen ønsker, at de gode erfaringer med frivillige kodeks overføres til det teknologiske område.

Som eksempel kan nævnes, at Landbrugsrådet i dialog med Skov- og Naturstyrelsen har taget initiativ til at udarbejde et kodeks for anvendelse af genteknologiske afgrøder.

Virksomhederne skal samtidig have mulighed for på et ensartet og gennemskueligt grundlag at dokumentere indholdet og kvaliteten af deres produkter i dialog med deres interessenter. Dokumentationen bør også omfatte, hvilke etiske overvejelser virksomhedens anvendelse af nye teknologier har givet anledning til, og hvordan teknologien - efter virksomhedens op-

fattelse - indvirker på samfundet, herunder forskellige grupper af interessenter.

- Regeringen vil arbejde for, at der udvikles retningslinier for etisk vurdering af nye bioteknologiske metoder. Disse retningslinier kan bl.a. indeholde beskrivelser af forskellige etiske principper, metoder til at inddrage borgere og eksperter i en dialog om ny teknologi, metoder til at beskrive forskellige etiske aspekter af ny teknologi mv. Retningslinierne skal søges indarbejdet i de igangværende bestræbelser på at udvikle internationalt anerkendte retningslinier for virksomheders rapportering og udformning af etiske og sociale kodeks.

Regeringen vil også søge at nå ud med information til de enkelte forbrugere, som er usikre på, hvad genteknologien har af konsekvenser for vores fødevarer.

- Regeringen har derfor afsat midler til at udvikle en database på Internettet, hvor virksomheder og andre kan lægge oplysninger ind om virksomheden selv og dens produkter. Databasen skal bl.a. indeholde oplysninger, der baseres på kontrollerbare informationer - fx mærkning, certificeringer, grønne regnskaber og akkrediterede prøvninger.

Ordnningen skal være frivillig for virksomhederne. Forbrugerne skal have gratis adgang til databasen via Internet og senere, hvis der skabes interesse herfor i detailhandlen, gennem selvbetjeningsterminaler i butikkerne.

Forskning inden for genteknologi

Forskning i bioteknologi - og herunder genteknologi - er et relativt nyt område, og et område i rivende udvikling. Forskning på dette område har været et prioriteringsområde siden 1987 med henblik på at sikre en stærk dansk international position på et af tidens centrale satsnings- og vækstområder.

Indsatsen har betydet, at Danmark har opbygget en betydelig forskningskompetence såvel på de offentlige forskningsinstitutioner som i de private bioteknologiske virksomheder.

I perioden 1987 til 1999 har regeringen via store flerårige forskningsprogrammer satset på at udvikle den bioteknologiske forskning. Senest har regeringen i 1998 vedtaget en national delstrategi for bioteknologisk forskning, som fastlægger rammerne for, hvordan den bioteknologiske forskning skal videreudvikles i de kommende år. Den samlede statslige investering i